

Olje- og energidepartementet
postmottak@oed.dep.no

Høring – NVEs vurdering av søknad fra NorthConnect

Det vises til OEDs høring av NVEs samlede vurdering av NorthConnects søknader om å bygge en ny sjøkabel mellom Norge og Storbritannia.

Hydro har betydelig aluminiums- og kraftproduksjon i Norge, og en vesentlig del av porteføljen er lokalisert på Vestlandet. NorthConnect kabelen skal etter planen ha en kapasitet på 1400 MW med tilknytning til nettet i Sima. Det forventes høy utnyttelse av kabelen og endringer i kraftflyt som følge av markedsforholdene i de to landene. Metallverkenes konkurransekraft og forsyningssikkerhet har særlig betydning for Hydros vurdering.

Hydro mener primært at det bør innhentes erfaring fra drift med nye forbindelser som skal idriftsettes de neste årene mellom Norden og Kontinentet/Storbritannia før det gis konsesjon og tas investeringsbeslutning om nye kabelprosjekter fra Norge. Dette ble også understreket av Hydro i høringen av konsesjonssøknaden i 2018.

Det vises i denne sammenheng til at Statnett har to kabelprosjekter til Tyskland og Storbritannia under bygging, som er planlagt å settes i drift i 2021/2022. De to kablene antas å få en betydelig virkning på systemdriften i Norge og Norden. Dette inngår i Statnetts begrunnelse for å ikke ha konkrete planer for ytterligere utbygging av mellomlandsforbindelser i Nettutviklingsplanen som ble presentert i oktober 2019. Statnett jobber med implementering av en rekke tiltak for å kunne håndtere økende utfordringer i systemdriften, mange i samarbeid med andre TSOer. Statnett opplyser at det er risiko for disse tiltakene blir forsinket. Man bør også se an utvikling, fremdrift og virkning av disse nye tiltakene før man godkjenner tilknytning av en ny kabel. Etter Hydros syn bør Statnetts vurderinger, i kraft av deres systemansvar, vektlegges sterkt i vurderingen av robusthet og framdrift av nye kabelprosjekter fra Norge.

NVEs analyser bekrefter at kabelen gir en økning i kraftprisene i Norge og et netto samfunnsøkonomisk overskudd. Hydro vil understreke at det samfunnsøkonomiske overskuddet på den ene siden representerer et betydelig produsentoverskudd til fordel for framtidige kraftprodusenter i Norge, mens det på den andre siden representerer et betydelig konsumentunderskudd som innebærer at industrien vil stå overfor økte kraftpriser, noe som svekker industriens konkurranseevne ved en ny kabel. Effekter av redusert konkurranseevne for industrien og betydningen av dette for globale klimagassutslipp og nasjonal verdiskaping er ikke tillagt vekt i analysen.

NVEs analyser viser at industri med et omfattende kraftforbruk også vil få betydelig økte nettleiekostnader som følge av NorthConnect-kabelen. Denne økningen i nettleie vil være uavhengig av kabelens eierskap og skyldes i stor grad betydelig reduksjon i flaskehalsinntekter fra øvrige utenlandsforbindelser. Statnetts endringer i tariffing av industrien innebærer samtidig økt eksponering og dermed økt kostnad for Hydros metallverk. Ifølge NVEs analyser vil nettleien øke ytterligere dersom

Statnett skal gjennomføre prosjektet, ettersom inntektene fra prosjektet til transmismisjonsnettet antas å være lavere enn kabelens investerings- og driftskostnader. I tillegg bør det vektlegges at investeringen vil medføre betydelige og forutsigbare kapitalkostnader, mens inntektsstrømmen gjennom kabelens levetid vil være usikker, volatil og lite forutsigbar. En tidlig idriftsettelse av ny kabel som ikke gir mulighet for utnyttelse av all kapasitet i kabelen på grunn av hensyn til systemdrift og forsyningsikkerhet vil videre svekke robustheten og inntektspotensialet i prosjektet, og dermed øke nettkostnadene for forbrukerne og industrien ytterligere. Økte samlede kraftkostnader – kraftpris og nettleie – svekker lønnsomheten til innenlandsk industri og utfordrer potentialet for fremtidige industriinvesteringer og verdiskaping. Samlet sett illustrerer dette behovet for en tariffmodell for industrien som utnytter handlingsrommet i EØS-regelverket fullt ut.

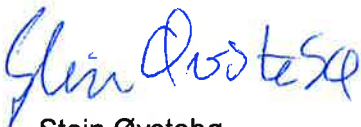
NVE har i sin vurdering gjennomgått risikoer og usikkerhet i prosjektet, og bidrar til mer klarhet. Det gjenstår imidlertid fortsatt en betydelig usikkerhet knyttet til konsekvensen av Brexit og markedsutvikling, samt driftserfaring fra de to nye kablene. Dette bør tas med i vurderingen av NorthConnect-prosjektets robusthet og tidspunkt for eventuell konsesjon og gjennomføring. Videre er det behov for snarlig avklaring av Statnetts rolle og ansvar for eventuell gjennomføring av prosjektet, noe som også vil klargjøre kostnader og risiko, spesielt for kunder hvor transmismisjonsnettkostnadene har stor betydning.

NVEs gjennomgang legger til grunn at kabelprosjektet realiseres som et privat prosjekt. Med bakgrunn i inngått politisk avtale på Stortinget og derav antagelse om endret lovgivning i nær framtid når det gjelder eierskap av kabler på norsk side, legger Hydro til grunn at en eventuell videreutvikling og gjennomføring av prosjektet vil skje med Statnett som konsesjonær og eier på norsk side. Vi ser det som naturlig at Statnett da vil videreutvikle prosjektet basert på samme prinsipper som for de to kabelprosjektene til Tyskland og Storbritannia, som blant annet vil innebære at sentralnettselskapet i Storbritannia vil kunne bli likeverdig part i prosjektet samt at risiko og kostnadseksposering blir delt likt mellom partene og nettkunder i begge land. Dersom Statnett overtar prosjektet vil det også kunne nødvendiggjøre en ny konsesjonssøknad, avhengig av Statnetts ønske om evt endringer.

Hydro har ikke tatt stilling til om NVEs konkrete forslag til regulering av nivå på avkastning er hensiktsmessig i lys av at det antas at Statnett vil overta evt videreføring av prosjektet. Vi forutsetter imidlertid at departementet i forbindelse med en eventuell konsesjon til en privat kabel vil vurdere hva som anses som rimelig avkastning, blant annet basert på prosjektets risiko.

Hydro vil avslutningsvis vise til at myndighetene ved den videre vurdering av kabelprosjektet bør se hen til utviklingen av kraftmarkedet i Norge og Norden. Det er viktig at myndighetene legger til rette for ytterligere investeringer i fornybar kraft og dermed legger grunnlag for videre utvikling av en konkurransedyktig kraftintensiv industri i Norge samt mulighet for ytterligere elektrifisering som bidrag til å redusere de samlede klimautslippene.

Med hilsen
for Hydro Energi AS

Stein Øvstebø
Leder Kraftsystemer, Nett og Konsesjoner